

Financieel Jaarverslag 2017

Stichting Bijbels Museum & Stichting De Cromhouthuizen

registeraccountants

Adres • Marconibaan 59 B
3439 MR Nieuwegein
Postadres • Postbus 584
3430 AN Nieuwegein

SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

Aan: de directeur en het bestuur van Stichting Bijbels Museum en Stichting De Cromhouthuizen

De geconsolideerde jaarrekening van Stichting Bijbels Museum en Stichting De Cromhouthuizen te Amsterdam is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. Deze geconsolideerde jaarrekening (hierna: jaarrekening) bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2017 en de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2017 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven (RJ 640). Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden hebben wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Bijbels Museum en Stichting De Cromhouthuizen. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook van uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Nieuwegein, 30 mei 2018

CROP registeraccountants

Origineel getekend door:

ir. A.K.A. Aartsen RA

Geconsolideerde balans

Activa	31 december 2017	31 december 2016
Gebouwen en verbouwingen	1.699.961	1.699.961
Overige inventaris	0	1.101
Materiële vaste activa	1.699.961	1.701.062
Vorderingen	143.095	133.519
Liquide middelen	221.682	259.528
Vlottende Activa	364.777	393.047
Totaal activa	2.064.738	2.094.110

Passiva	31 december 2017	31 december 2016
Algemene reserve	99.924	41.899
Bestemmingsfondsen	80.678	81.938
Eigen Vermogen	180.602	123.837
Langlopende schulden	1.700.000	-
Crediteuren	37.978	113.952
Overige kortlopende schulden	146.158	1.856.321
Kortlopende schulden	184.136	1.970.273
Totaal passiva	2.064.738	2.094.110

Geconsolideerde staat van baten en lasten

Omschrijving	Resultaat 2017	Begroting 2017	Resultaat 2016
Publieksinkomsten	0	0	118.810
Indirecte opbrengsten	0	0	178.572
Totaal opbrengsten	0	0	297.382
Subsidies gemeente Amsterdam	0	0	203.250
Overige subsidies uit publieke middelen	0	0	2.853
Bijdragen uit private middelen	456.994	262.500	322.721
Totaal subsidies /bijdragen	456.994	262.500	528.825
Totaal baten	456.994	262.500	826.207
Personeelskosten	234.739	171.250	472.036
Afschrijvingen	1.101	0	2.821
Hypotheek	42.486	42.500	78.734
Huisvestings- en onderhoudskosten	8.720	0	115.251
Algemene kosten	28.078	13.550	45.365
Collectiekosten	5.304	7.200	6.523
Marketing en fondsenwerving	20.504	28.000	30.181
Tentoonstellingen en activiteiten	59.454	0	128.940
Totaal lasten	400.386	262.500	879.850
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	56.608	0	-53.643
Saldo rentebaten/-lasten	158	0	656
Saldo bijzondere baten en lasten	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	56.766	0	-52.987
Het saldo wordt gemuteerd op:			
Bestemmingsfonds groot onderhoud	0	0	-23.369
Rita en Rudolf Boon-Schillingfonds	-1.260	0	-22.560
Algemene Reserve CHH	95.708	0	-14.769
Algemene Reserve BM	-37.682	0	7.711
Totaal resultaatbestemming	56.766	0	-52.987

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld met in aanmerking genomen de Richtlijn voor Organisaties Zonder Winststreven (RJ 640) van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Consolidatie

In de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten is, naast Stichting Bijbels Museum, de volgende instelling geconsolideerd: Stichting Cromhouthuizen. Het bestuur van de stichting Cromhouthuizen bestaat uit het bestuur van Stichting Bijbels Museum.

Continuïteit

De stichting heeft geen structurele gemeentelijke subsidie gekregen voor de periode 2017-2020. Het financiële probleem dat hieronder ontstaat is voor het grootste deel ondervangen doordat het Amsterdam Museum tot en met 2020 garant staat voor exploitatie van het pand en voor de rentebetaling in het kader van de kredietovereenkomst.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Museumcollectie

De museumcollectie is niet gewaardeerd. Voor zover niet in het bezit van het museum, is een deel van de (oude) Bijbelcollectie door het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) om niet in bruikleen gegeven. De oorspronkelijke kerncollectie van het museum (archeologische en religieuze voorwerpen, modellen, 19^e eeuwse 'souvenirs' uit het Heilige Land, de Tabernakel en alle toebehoren e.d.) bekendstaand onder de naam 'Schoutencollectie', is op 21 september 2007 door het NBG aan het Bijbels Museum geschonken.

Materiële vaste activa

De gebouwen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs. Ontvangen subsidies ten behoeve van de restauratie zijn ten gunste van de restauratie geboekt. Er wordt niet afgeschreven op de gebouwen. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Een deel van de indirecte kosten en rente op schulden wordt over het tijdvak van vervaardiging aan de vervaardigingsprijs toegerekend.

Materiële vaste activa: Herinrichting museum

De kosten voor herinrichting worden steeds in vijf jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa: Overige inventaris

Alle aanschaffingen vanaf 2002 zijn geactiveerd. Computerapparatuur wordt in drie jaar afgeschreven, de overige inventaris wordt in vijf jaar afgeschreven.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking tenzij anders toegelicht. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen voor resultaatbepaling

Verantwoording van baten en lasten vindt in beginsel plaats op het tijdstip waarop zij betrekking hebben. Het exploitatiesaldo wordt bepaald als verschil tussen de baten toe te rekenen aan de desbetreffende periode en lasten op grond van historische kosten, tenzij anders vermeld. Verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Baten

De inkomsten uit exploitatie betreffen verhuur van ruimten, exploitatie onroerend goed en overige inkomsten waaronder projectsubsidies onder aftrek van over de inkomsten geheven belastingen.

Lasten

De lasten- zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben ongeacht of zij tot uitgaven in dat verslagjaar hebben geleid.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Materiële vaste activa	31 december 2017	31 december 2016
<i>Gebouwen en verbouwingen</i>		
Aanschafwaarde per 1 januari boekjaar	1.699.961	1.699.961
Af: Afschrijvingen per 1 januari boekjaar	-	-
Af: Afschrijving over dit boekjaar	-	-
Bij: Investerings boekjaar	-	-
Totaal gebouwen en verbouwingen	1.699.961	1.699.961
<i>Overige inventaris</i>		
Aanschafwaarde per 1 januari boekjaar	148.857	148.857
Af: Afschrijvingen per 1 januari boekjaar	-147.756	-144.934
Af: Afschrijving over dit boekjaar	-1.101	-2.821
Bij: Investerings boekjaar	-	-
Totaal overige inventaris	0	1.101
Totaal materiële vaste activa	1.699.961	1.701.062

Er wordt niet afgeschreven op het pand. De taxatiewaarde van het pand bedraagt (bij gedwongen verkoop) € 4.250.000,-. De inventaris is in 2017 geheel afgeschreven. Er hebben geen nieuwe investeringen plaatsgevonden.

Vorderingen	31 december 2017	31 december 2016
Debiteuren	22.904	70.660
Omzetbelasting	7.718	20.816
Nog te ontvangen bedragen	103.066	29.442
Vooruitbetaalde bedragen	9.407	12.564
Overig	-	37
Totaal vorderingen	143.095	133.519

Het debiteurensaldo is begin geheel 2018 ontvangen. Er is een voorziening gevormd van € 1.700,- met betrekking tot oude facturen waarvan onzeker is of we deze bedragen nog ontvangen.

Op nog te ontvangen bedragen is een bedrag van € 98.700 geboekt betreffende het te ontvangen bedrag als gevolg van de herbeoordeling van het rentederivaat. Dit bedrag is begin 2018 reeds ontvangen. Daarnaast staan er nog een aantal kleine bedragen met betrekking tot de tentoonstelling Zie Mij die we nog ontvangen.

De vooruitbetaalde bedragen betreffen de verzekeringen voor 2018 en de pensioenpremies met betrekking tot januari 2018.

Liquide middelen	31 december 2017	31 december 2016
Kas	-	1.150
Bankrekeningen	149.777	53.461
Deposito's en spaarrekeningen	71.905	204.917
Totaal liquide middelen	221.682	259.528

Door de overgang van de exploitatie naar het Amsterdam Museum is er in 2017 geen kas meer aanwezig.

Algemene reserve	31-12-2016	Dotatie	Onttrekking	31-12-2017
Algemene reserve BM	37.273	-	37.682	-409
Algemene reserve CHH	4.626	95.708	-	100.334
Totaal algemene reserves	41.899	95.708	37.682	99.924

Het negatieve resultaat van het Bijbels Museum wordt ten laste van de algemene reserve gebracht waardoor de algemene reserve van het Bijbels Museum nu net negatief is uitgevallen. Het voordeel vanwege de herberekening van het rentederivaat ten gunste van de algemene reserve van de Stichting Cromhouthuizen gebracht, waardoor het totale eigen vermogen ruim is gestegen.

Bestemmingsreserves en -fondsen	31-12-2016	Dotatie	Onttrekking	31-12-2017
Rita en Rudolf Boon-Schilling Fonds	81.938	-	1.260	80.678
Totaal reserves en fondsen	81.938	-	1.260	80.678

In 2017 hebben we € 1.260 uitgegeven ten behoeve van verbeteringen aan de Bijbelzaal. Kosten voor de verbetering van de Bijbelzaal mogen ten laste van het Rita en Rudolf Boon-Schilling Fonds worden gebracht.

Langlopende schulden	31 december 2017	31 december 2016
Schulden aan kredietinstellingen	1.700.000	0
Totaal Langlopende schulden	1.700.000	0

De schuld aan ABN-AMRO is per 1 november 2016 overgenomen door het Triodos Cultuurfonds N.V. Deze had bij aanvang een looptijd tot 1 januari 2018. In 2017 is de looptijd verlengd naar 1 januari 2022 waardoor de post van kortlopende naar langlopende schulden is overgegaan. De aflossing vindt plaats ineens aan het einde van de looptijd.

Kortlopende schulden	31 december 2017	31 december 2016
Crediteuren	37.978	113.952
Nog te betalen bedragen	11.530	105.763
Vooruit ontvangen bedragen	110.596	33.928
Vakantiegeld en -dagen	17.014	16.597
Loonbelasting	6.019	33
Overige kortlopende schulden	998	1.700.000
Totaal kortlopende schulden	184.136	1.970.273

Het niveau van de crediteuren ultimo 2017 is ruim lager dan een jaar geleden. De grootste crediteur ultimo 2017 is het Amsterdam Museum waarmee de afrekening van een aantal geleverde diensten wordt afgewikkeld.

De nog te betalen bedragen betreft met name accountantskosten en kosten van de najaar mailing die in 2018 pas zijn gefactureerd.

De vooruit ontvangen bedragen betreffen de ontvangen bijdragen voor Zondvloed Nu, het NWO project en BRIM-subsidies waarvoor nog geen uitgaven zijn gedaan.

Ultimo 2017 bedraagt de waarde van het verloftegoed van de medewerkers € 9.500 en is er een bedrag van € 7.500 aan vakantiegeld dat in mei uitbetaald zal worden. De loonbelasting is begin 2018 overgemaakt aan de belastingdienst.

De kredietovereenkomst met Triodos Cultuurfonds N.V. is overgegaan van overige kortlopende naar de langlopende schulden.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Op de huurvorderingen berust een pandrecht als zekerheidsstelling voor de kredietovereenkomst met Triodos Cultuurfonds N.V.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Publieksinkomsten	Resultaat 2017	Begroting 2017	Resultaat 2016
Toegang	0	0	30.973
Toegang Museumkaart	0	0	72.095
Toegang I Amsterdamcard	0	0	6.959
Toegang andere vouchers	0	0	8.783
Totaal entreegelden	0	0	118.810

Met ingang van 2017 is de exploitatie van het pand overgenomen door het Amsterdam Museum, onderdeel van de afspraken is dat de publieksinkomsten aan het Amsterdam Museum toekomen. Dit betekent niet dat er geen bezoekers zijn daarom is met ingang van 2018 de verrekeningsmethodiek gewijzigd zodat er weer publieksinkomsten zichtbaar zullen zijn.

Indirecte opbrengsten	Resultaat 2017	Begroting 2017	Resultaat 2016
Opbrengsten museumwinkel	0	0	-4.267
Verhuur locatie en horeca	0	0	236.338
Totaal indirecte opbrengsten	0	0	232.072

Als gevolg van de overgenomen exploitatie komen de inkomsten meer voor winkel, verhuur en horeca het Amsterdam Museum toe.

Subsidie Amsterdam	Resultaat 2017	Begroting 2017	Resultaat 2016
Exploitatiesubsidie	0	0	203.250
Totaal subsidie Amsterdam	0	0	203.250

De vierjarige subsidie van de gemeente Amsterdam is vanaf 2017 komen te vervallen.

Overige subsidies uit publieke middelen	Resultaat 2017	Begroting 2017	Resultaat 2016
Rijk- BRIM-subsidie	0	0	2.853
Totaal overige subsidies publ. middelen	0	0	2.853

In 2017 hebben we wel BRIM-subsidie ontvangen echter het onderhoud, waar deze subsidie voor bedoeld is, wordt momenteel door het Amsterdam Museum uitgevoerd. De ontvangen bedragen staan daarom geheel opgenomen op de balans en zullen bij de afrekening verrekend worden met het Amsterdam Museum.

Bijdragen uit private middelen	Resultaat 2017	Begroting 2017	Resultaat 2016
Donateursbijdragen	184.272	220.000	221.148
Andere giften en legaten	16.500	0	20.290
Bijdrage fondsen / schenkingen	68.194	0	68.853
Overige inkomsten	188.028	42.500	12.431
Totaal bijdragen uit private middelen	456.994	262.500	322.721

Van donateurs is in 2017 ruim minder ontvangen dan begroot. Dit is een trend die we al lang zien maar het afgelopen jaar meer zichtbaar is geworden. Daarnaast hebben we in 2017 € 16.500,- aan legaten mogen ontvangen. Waarmee het totaal aan donateursgiften ongeveer € 20.000,- lager uitkomt dan begroot.

Van fondsen en andere partijen hebben we in 2017 ruim bijna € 151.000,- ontvangen voor onze projecten. Hiervan hebben we in 2017 € 68.194,- aangewend. Het restant zal in 2018 worden aangewend en staat daarom op de balanspost vooruitontvangen bedragen. In het projectoverzicht, verderop in dit verslag is worden de kosten en opbrengsten van alle projecten verder toegelicht.

De overige inkomsten bestaan grofweg uit vier onderdelen:

- Bijdrage ABNAMRO van € 98.700 als gevolg van de herbeoordeling rentederivaat.
- Bijdrage Amsterdam Museum van € 42.500 ter vergoeding van de hypotheekrente.
- De inkomsten in verband met de detachering van de producent van € 33.000.
- Diverse kleinere verrekeningen van ongeveer € 14.000, waaronder de doorberekening van diverse huisvestingslasten aan het Amsterdam Museum.

	Resultaat	Begroting	Resultaat
Personeelskosten	2017	2017	2016
Lonen en salarissen en sociale lasten	203.124	135.250	279.829
Pensioenlasten	24.906	12.500	29.175
Inhuur personeel	13.434	21.000	130.747
Overige personeelskosten	-6.726	2.500	32.284
Totaal personeelskosten	234.739	171.250	472.036

De personeelslasten liggen ruim hoger dan begroot. Dit heeft twee oorzaken: Enerzijds duurde de afvloeiing van voormalige medewerkers veel langer dan gedacht en vielen de transitiekosten gedeeltelijk in 2017. Dit kostte bij elkaar € 34.000,- meer dan begroot. Anderzijds stonden de kosten van de producent voor de helft in de begroting opgenomen. De werkelijke kosten waren € 33.000,- hoger, deze extra kosten konden echter worden doorberekend via een detacheringsovereenkomst welke is verantwoord onder de overige inkomsten. Tot slot is er in september een medewerker social media voor 2 dagen per week op contractbasis aangesteld voor het project Zondvloed Nu, en een stagiaire. Zij zijn bekostigd met projectfinanciering.

Als gevolg van bovenstaande zijn ook de pensioenlasten hoger uitgevallen.

Op overige personeelskosten is een voordeel opgenomen van € 16.000,-. Dit betreft een loonkostensubsidie die we in 2017 nog ontvingen voor één van de medewerkers. Deze subsidie is nu geheel afgerekend.

	Resultaat	Begroting	Resultaat
Huisvesting en onderhoud	2017	2017	2016
Hypotheek	42.486	42.500	78.734
Groot onderhoud	0	0	45.632
Klein onderhoud	0	0	1.980
Schoonmaken	0	0	25.335
Energie	0	0	23.455
Belastingen gebouw	5.653	0	7.053
Verzekeringen	0	0	6.191
Overige huisvestingskosten	3.067	0	5.605
Totaal huisvesting en onderhoud	51.206	42.500	193.985

Vanwege de overgang van de exploitatie komen de huisvestingskosten nu rechtstreeks ten laste van het Amsterdam Museum. Er zijn een aantal kosten nog bij onze stichting terecht gekomen, zoals gemeentebelastingen, deze kosten zijn, evenals de hypotheekrente, doorberekend aan het Amsterdam Museum zoals verantwoord onder de overige inkomsten.

	Resultaat	Begroting	Resultaat
Algemene kosten	2017	2017	2016
Kantoorbenodigdheden	1.664	250	2.120
Porto, telefoon, internet	6.097	4.500	7.909
Administratiekantoor	4.265	3.500	4.320
Accountantskosten	6.000	0	11.365
Abonnementen	64	300	576
Contributies	2.752	3.500	3.352
Bankkosten	4.194	500	4.031
Overige algemene kosten	3.042	1.000	11.691
Totaal algemene kosten	28.078	13.550	45.365

Op algemene kosten zijn twee grote verschillen ontstaan: Er was in de begroting geen rekening gehouden met accountantskosten, gedurende het jaar is toch besloten de jaarrekening te laten voorzien van een samenstellingsverklaring. Daarnaast waren de bankkosten verkeerd ingeschat, dit betreft met name de kosten van de donateursrekening.

	Resultaat	Begroting	Resultaat
Collectiekosten	2017	2017	2016
Collectiebeheer	63	3.000	55
Bibliotheek	0	0	86
Transport en opslag	515	0	2.355
Verzekeringen collectie	4.726	4.200	4.027
Totaal collectiekosten	5.304	7.200	6.523

Er is geprobeerd de collectiekosten zo laag mogelijk te houden. Dat is gelukt.

	Resultaat	Begroting	Resultaat
Marketing en fondsenwerving	2017	2017	2016
Publiciteitskosten algemeen	809	3.000	6.927
Representatiekosten	158	0	118
Donateurskosten	19.537	25.000	23.136
Totaal Marketing en fondsenwerving	20.504	28.000	30.181

Geprobeerd is de kosten op deze posten net als vorig jaar te drukken. Dat is wederom beter gelukt, waardoor we ruim € 7.000,- binnen begroting zijn gebleven.

	Resultaat	Begroting	Resultaat
Tentoonstellingen en activiteiten	2017	2017	2016

Activiteitskosten algemeen	0	0	12.504
Educatie	0	0	30
Tentoonstellingen	59.454	0	116.406
Totaal tentoonstellingen en activiteiten	59.454	0	128.940

De kosten voor tentoonstellingen worden alleen gemaakt als er financiering voor gevonden is. In de begroting staat daarom geen bedrag opgenomen. In totaal is er in 2017 ruim € 151.000 aan bijdragen voor specifieke projecten ontvangen. De uitgaven in relatie tot deze bijdragen staan onder deze post opgenomen. De resterende bijdragen zijn gereserveerd via de balans en zullen in 2018 tot uitgaven leiden.

Tentoonstellingskosten	2017 lasten	2017 baten
Zondvloed Nu	26.848	32.249
Zie Mij	18.172	18.125
NWO	9.277	9.277
Berlijn	2.040	7.293
Bijbelzaal	1.260	-
Gelijkenissen	931	1.000
Feest	857	-
Bijbels op Reis	50	250
Algemeen	20	-
Saldo	59.454	68.194

Met betrekking tot de projecten Zondvloed Nu en Zie mij staat in de bijlage een nog uitgebreider overzicht opgenomen.

Rentebaten en -lasten	Resultaat 2017	Begroting 2017	Resultaat 2016
Rentebaten	158	0	656
Rentelasten	0	0	0
Saldo rentebaten en -lasten	158	0	656

De afname wordt verklaard door een steeds verder dalende rente.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Bijlage 1: Projectoverzicht Zie Mij en Zondvloed Nu

ZONDVLOED NU

Kosten	2017	2018	totaal
Personeelskosten	5.402	-	5.402
Projectkosten	26.848	130.251	157.099
Totaal	32.249	130.251	162.500

Opbrengsten	2017	2018	totaal
Vermeulen Brauckman	25.000	-	25.000
Stichting Rotterdam	7.249	5.251	12.500
Mondriaan Fonds	-	45.000	45.000
VSB	-	40.000	40.000
AFK	-	30.000	30.000
PBCF	-	10.000	10.000
Totaal	32.249	130.251	162.500

25.000 ontvangen in 2017
 10.000 ontvangen in 2017
 40.500 ontvangen in 2017
 40.000 ontvangen in 2017
 nog te ontvangen
 nog te ontvangen

SALDO	-	-	-
--------------	---	---	---

ZIE MIJ

Kosten	2017	2018	totaal
Totaal projectkosten	18.172	24.528	42.700
Totaal	18.172	24.528	42.700

Opbrengsten	2.017	2.018	totaal	
Stichting Doopsgezinden Haarlem	5.000	-	5.000	Ontvangen in 2017
Vermeulen Brauckman	5.715	-	5.715	Ontvangen in 2017
Bijdrage Bijbels Museum	1.060	-	1.060	Ontvangen in 2017
Stichting Cultuurbreed	3.100	-	3.100	Ontvangen in 2017/2018
Gravin van bijlandt	1.750	-	1.750	Ontvangen in 2018
Martins van Seevenhoven	1.500	-	1.500	Ontvangen in 2018
Stichting Rotterdam	-	10.000	10.000	8.000 ontvangen in 2018
Stichting Kerk en Wereld	-	2.000	2.000	nog te ontvangen
Walburgiskerk	-	850	850	nog te ontvangen
Kloosterkerk	-	850	850	nog te ontvangen
Boon-Schilling Fonds	-	5.000	5.000	nog te ontvangen
Totaal	18.125	18.700	36.825	

SALDO	47	5.828	5.875
--------------	-----------	--------------	--------------